

## Blokkade in ruggenmerg (chordotomie)

Bij ernstige pijn bij kanker werken pijnstillers soms onvoldoende of er treden te veel bijwerkingen op. Wanneer deze pijn zich met name in een lichaamshelft bevindt, bestaat de mogelijkheid de pijn te bestrijden door middel van een blokkade in het ruggenmerg. Deze behandeling wordt ook wel chordotomie genoemd.

Tijdens deze behandeling brengt de anesthesioloog een naald in het ruggenmerg en verwarmt deze door middel van radiofrequente stroom (RF). Door de warmte wordt de zenuwbaan onderbroken. Daardoor neemt de pijn meestal af. Na deze behandeling wordt de patiënt een nacht opgenomen in het ziekenhuis.

### Vorbereiding

#### Antistollingsmiddelen

Gebruikt u bloedverdunnende medicatie zoals carbasalaatcalcium (Ascal®) of acetylsalicylzuur, dan mag u deze doorgebruiken.

Gebruikt u andere bloedverdunnende medicatie, zoals acenocoumarol (Sintrom®), fenprocoumon (Marcoumar®), clopidogrel (o.a. Plavix® en Grepid®), ticagrelor (o.a. Brilique® en Possia®), dabigatran (Pradaxa®), apixaban (Eliquis®), rivaroxaban (Xarelto®) of een combinatie van deze medicatie? Bespreek dan vooraf met uw arts hoeveel dagen voor de behandeling u hiermee moet stoppen.

#### Allergie

Bent u allergisch voor jodium, contrastvloeistof of medicijnen, dan is het belangrijk dat u dit aan ons laat weten. Een allergische reactie op een van deze middelen kan namelijk leiden tot jeuk, huiduitslag, kortademigheid en/of bloeddrukdaling.

#### Kleding

Het is niet nodig een pyjama mee te nemen. U krijgt van de doktersassistente of verpleegkundige speciale OK-kleding (een operatie-hemd) die u aantrekt bij aankomst.

#### Zwangerschap

Bent u (mogelijk) zwanger? Laat dit dan zo snel mogelijk aan ons weten.

#### Eten en drinken (nuchter zijn)

Het is noodzakelijk dat u voor de operatie een bepaalde periode niet eet of drinkt ('nuchter' blijft). Dit geldt als u narcose, een ruggenprik of een zenuwblokkade krijgt. Als u niet nuchter bent tijdens de ingreep, is de kans groter dat er tijdens de ingreep eten en drinken uit uw maag in uw longen terecht komt. Dit kan leiden tot een ernstige longontsteking. Het is dus belangrijk dat u zich aan onderstaande voorschriften houdt. Als u niet nuchter bent, zullen wij er voor uw veiligheid voor kiezen om de operatie niet door te laten gaan.

### **Houd u aan de onderstaande voorschriften:**

- **Tot 6 uren voordat u in het ziekenhuis moet zijn mag u 1 of 2 beschuitjes met jam eten.**

Dit betekent dat als u zich bijvoorbeeld om 08.00 uur 's ochtends in het ziekenhuis moet melden, u vanaf 02.00 uur 's nachts niets meer mag eten. Moet u zich bijvoorbeeld om 14.00 uur 's middags melden, dan mag u vanaf 08.00 uur 's ochtends niets meer eten.

- **Tot 2 uren voordat u in het ziekenhuis moet zijn mag u heldere vloeistoffen drinken. Dit zijn: water, appelsap en thee ZONDER melk. Koffie zonder melk is ook toegestaan.**

Dit betekent dat als u zich bijvoorbeeld om 08.00 uur 's ochtends in het ziekenhuis moet melden, u vanaf 06.00 uur 's ochtends niets meer mag drinken. De afgesproken medicatie mag u wel met een slokje water innemen op de dag van de operatie.

Als u al bent opgenomen in het ziekenhuis en de volgende dag wordt geopereerd, dan zullen de zorgverleners op de afdeling u laten weten vanaf hoe laat u niet meer mag eten en drinken.

### **Mijn Antonius-account aanmaken**

Mijn Antonius is het beveiligde online patiëntenportaal van het St. Antonius Ziekenhuis. Heeft u nog geen account? Dan is het handig als u er een aanmaakt. Op onze webpagina Mijn Antonius (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/mijnantonius>) leest en ziet u hoe u dit eenvoudig doet.

### **Afzeggen**

Bent u verhinderd voor de behandeling? Laat het ons dan zo snel mogelijk weten. Neem hiervoor telefonisch contact op met de afdeling waar de behandeling plaatsvindt.

## **Behandeling**

Op de poli heeft u een afsprakenkaart meegekregen waarop staat hoe laat u op welke afdeling verwacht wordt. De behandeling vindt plaats op de operatiekamer en verloopt als volgt:

- Als u in de behandelkamer bent, neemt u op uw rug plaats op de onderzoekstafel.
- Uw hoofd komt gefixeerd (vast) in een speciale steun te liggen en u wordt aangesloten op de bewakingsapparatuur (bloeddruk etc.).
- U krijgt een infuus en voor het plaatsen van de naald wordt u in een lichte slaap gebracht.
- De anesthesioloog zal vervolgens de huid rondom de te behandelen plaats verdoven. De behandeling vindt plaats in de nek, vlak onder het oor en aan de kant van uw lichaam waar u geen pijn heeft.
- Met behulp van röntgendoorlichting en het inspuiten van een kleine hoeveelheid contrastvloeistof zoekt de anesthesioloog met een naald de pijnbaan op. Als de naald op het röntgenbeeld op de juiste locatie is geplaatst wordt u wakker gemaakt.

- Door middel van teststroompjes controleert de arts of de naald op de juiste plek zit. U zult dat waarnemen aan de zijde waar de pijn zit.
- Hierna wordt de naald verwarmd door middel van radiofrequente stroom (RF). RF is een bepaald type elektriciteit. De frequentie van RF is veel hoger (500.000 cs per seconde) dan de elektriciteit die u thuis gebruikt (50cs per sec). Tijdens het verwarmen wordt u gevraagd met beide handen in de handen van een van de medewerkers te knijpen en de tenen op te trekken. Door de warmte wordt de zenuwbaan onderbroken. Daardoor neemt de pijn meestal af.

## Duur behandeling

De behandeling duurt ongeveer 60 minuten.

## Nazorg

### Na de behandeling

- Na de behandeling wordt u eerst naar de Recovery (uitslaapkamer) gebracht.
- Als u goed wakker bent brengen wij u weer naar de afdeling.
- Op de afdeling controleert de verpleegkundige regelmatig uw bloeddruk, polsslag en urineproductie.
- De volgende dag mag u in de ochtend weer naar huis.

### Bijwerkingen

Na de behandeling is, behalve de pijn, ook het gevoel en de temperatuurszin (warmte- en koudegevoel) aan de kant van de oorspronkelijke pijn blijvend verdwenen. U moet na de ingreep dus voorzichtig zijn met het vastpakken van hete of koude voorwerpen. Loop ook ,zowel binnens- als buitenshuis, op goede schoenen. U kunt namelijk met uw voet ergens in trappen zonder dat u merkt dat dat pijn doet.

### Risico's en complicaties

Hoewel de behandeling zorgvuldig wordt uitgevoerd, bestaat er een zeer geringe kans op het ontstaan van complicaties.

- **Koorts:** Als u binnen 6 uur na de behandeling koorts krijgt boven de 38,5°C wordt uw arts geraadpleegd.
- **Allergische reactie:** Een allergische reactie op jodium, contrastvloeistof of medicijnen kan leiden tot jeuk, huiduitslag, kortademigheid en/of bloeddrukdaling.
- **Stoornis blaasfunctie:** Als gevolg van de behandeling kan er een stoornis ontstaan in de blaasfunctie waardoor u een blaaskatheter nodig heeft. Meestal wordt deze katheter na enkele dagen weer verwijderd.
- **Krachtverlies:** Heel soms treedt krachtverlies op aan de kant van de blokkade. Meestal herstelt dit zich weer. Deze stoornissen zijn het gevolg van een tijdelijke vochtophoping rond de behandelde plaats in het ruggenmerg.
- **Branderige pijn:** Op langere termijn na de behandeling kunt u last krijgen van een branderige pijn of onaangenaam gevoel in het oorspronkelijke pijngebied. Dit kan blijvend zijn.

### Resultaat

De kans op succes van deze behandeling is vrij groot. Snel na de behandeling is het resultaat merkbaar.

## Expertise en ervaring

Het St. Antonius Ziekenhuis is een van de grootste pijnbehandelcentra van Nederland. Met de meeste pijnbehandelingen heeft het ziekenhuis dan ook ruime ervaring. Voor specifieke behandelingen, zoals baclofentherapie bij spasticiteit en neuromodulatie, hebben wij een (boven)regionale functie. Ook hebben wij een bijzondere expertise op het gebied van pijnbestrijding bij kanker (oncologische pijnbestrijding) en bij onbegrepen buikpijn/bekkenpijn.

Het St. Antonius Ziekenhuis heeft ruime ervaring met het toepassen van meer bijzondere technieken zoals ruggenmergstimulatie, chordotomie, plaatsing van intrathecale morfine- en baclofenpompen en epiduroscopie.

## Veilige zorg in het ziekenhuis

In het St. Antonius Ziekenhuis staat veiligheid voorop. Onze medewerkers doen er alles aan om uw bezoek aan het ziekenhuis zo goed mogelijk te laten verlopen. Help ons a.u.b. om goed voor u te zorgen door ons te vertellen:

- Welke medicijnen u gebruikt.
- Of u allergieën heeft.
- Of u (mogelijk) zwanger bent.
- Als u iets niet begrijpt.
- Wat u belangrijk vindt.
- Als u iets ziet wat niet schoon is.

Op de website van de Nederlandse Patiëntenfederatie (<https://www.patiëntenfederatie.nl>) leest u meer over hoe u zelf kunt bijdragen aan veilige zorg.

## Gerelateerde informatie

### Specialismen

- Pijnbestrijding (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/specialismen/pijnbestrijding>)
- Anesthesiologie (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/specialismen/anesthesiologie>)

**Contact Pijnbestrijding**

**T 088 320 68 00**